

Directoraat-Generaal Milieu
Directie Stoffen, Afvalstoffen, Straling
Afval Keten Beleid

Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
Interne postcode 645

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

www.vrom.nl

**Antwoorden op kamervragen van het lid Van Velzen (SP) inzake de aanduiding
van de locatie van veldproeven met genetisch gemodificeerde gewassen
(2060709530)**

Datum	Kenmerk
	SAS/2007033282

Uw brief	Uw kenmerk
15 maart 2007	2060709530

Hierbij doe ik u toekomen de antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Van Velzen (SP) over de aanduiding van de locatie van veldproeven met genetisch gemodificeerde gewassen, ingezonden 14 maart 2007.

Antwoorden op de vragen van het lid Van Velzen (SP) van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de aanduiding van de locatie van veldproeven met genetisch gemodificeerde gewassen. (Ingezonden 14 maart 2007 kenmerk 2060709530)

Vraag 1

Is het waar dat u de vergunning aan BASF voor drie veldproeven met genetisch gemodificeerde aardappelen heeft moeten intrekken naar aanleiding van een gerechtelijke uitspraak? 1)

Antwoord:

Nee, de Raad van State heeft op 7 maart jl. drie vergunningen van BASF vernietigd.

Vraag 2

Kunt u aangeven wat u concreet gaat doen met de kritiek dat u onvoldoende duidelijk kon maken of er wel voldoende vooronderzoek werd gedaan, alvorens besloten werd tot het verlenen van een vergunning voor een open veldexperiment? 2)

Antwoord:

De Raad van State stelt in haar uitspraak het volgende. "Evenwel is noch in de aanvragen en de milieurisicobeoordelingen, noch in de bestreden besluiten een overzicht gegeven van proeven in laboratorium en kas met soortgelijke aardappelplanten als die waar de bestreden besluiten betrekking op hebben ...".

Om dit door de Raad van State gesignaleerde gebrek te repareren moet de aanvrager zonodig extra gegevens aanleveren en zal ik in komende vergunningen een duidelijk overzicht geven van vooronderzoeken en van de vindplaats van de resultaten daarvan voor zover deze van belang zijn bij de risicoanalyse en het stap-voor-stap principe.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de onduidelijke wijze waarop locaties van proefvelden worden aangeduid (1 ha proefveld wordt aangegeven met een aanduiding van 2 bij 2 kilometer) in strijd is met de Europese richtlijn 90/220/EG? Zo neen, waarom niet? Zo ja, wanneer gaat u uw zogenaamde tweesporenbeleid 3), waarin uw ministerie over veel meer locatie-informatie beschikt dan omwonenden en andere belanghebbenden, aanpassen?

Antwoord:

De Raad van State geeft in haar uitspraak aan dat de verhouding tussen de openbaar gemaakte gebiedsaanduiding van 4 vierkante kilometer en de exacte locatie van 1 hectare te groot is en dat op het moment van het nemen van het besluit de exacte locatie bekend moet zijn. De uitspraak betekent niet dat Richtlijn 2001/18/EG geen mogelijkheid zou bieden om een zogenaamd tweesporenbeleid te voeren.

Gelet op de uitspraak van de Raad van State beraad ik me op aanpassing van het openbaarheidsbeleid van de veldproeflocaties. Totdat het nieuwe locatiebeleid is vastgesteld zal ik het volgende interim beleid hanteren. Er zullen bij de aanvraag twee locatieaanduidingen worden gevraagd: een exacte locatieaanduiding en een globale locatieaanduiding die 20 maal groter is dan de exacte locatie. De kaart met de globale locatieaanduiding wordt ter inzage gelegd en de kaart met de precieze locatieaanduiding wordt vertrouwelijk gehouden om vernielingen van veldproeven te voorkomen. Dit beleid kan gehanteerd worden omdat de milieurisicobeoordeling zo wordt uitgevoerd dat als de risico's verwaarloosbaar klein zijn de veldproeven met ggo's vanuit een risicoperspectief gezien op elke willekeurige plaats in Nederland mogen plaatsvinden. Het weten van de exacte locatie is dan ook niet nodig voor het beoordelen van de veiligheid.

Vraag 4

Hoeveel vergunningen zijn er afgegeven en momenteel van kracht, die conform het vonnis van de bestuursrechter qua locatieaanduiding niet voldoen aan de Europese richtlijn 90/220/EG? Kunt u hiervan een overzicht aan de Kamer sturen? Gaat u deze vergunningen intrekken? Zo neen, waarom niet?

Antwoord:

Er zijn naast de vernietigde vergunningen voor BASF geen vergunningen van kracht waarbij tijdens de vergunningsprocedure de verhouding tussen de openbaar gemaakte gebiedsaanduiding 4 vierkante kilometer en de exacte locatie 1 hectare is. De locaties van de van kracht zijnde vergunningen zijn tijdens de vergunningsprocedure op perceelsniveau openbaar gemaakt en daarmee dan ook niet in strijd met de richtlijn. Zie hiervoor ook antwoord op vraag 3.

Vraag 5

Is het waar dat in dit concrete geval, u pas over de exacte locatie beschikte nadat de vergunning was afgegeven? Zo ja, is dat een gangbare wijze van besluitname over dergelijke vergunningen? Zijn er andere aardappeltelers in de nabije omgeving? Op welke wijze werden risico's voor uitkruising tussen genetisch gemanipuleerde aardappelen en reguliere/biologische aardappelen van telers in de omgeving beoordeeld, toen de exacte locatie niet bekend was?

Antwoord:

Ja, in het geval van de BASF vergunningen beschikte de staatssecretaris van VROM pas over de exacte locaties nadat de vergunningen waren afgegeven.

Nee, dit is niet het gangbare beleid. Deze vergunningen waren de eerste en laatste vergunningen die met het locatiebeleid zoals beschreven in de brief van 18 april 2005 (Kamerstuk vergaderjaar 2004-2005, 27428 nr. 61) zijn afgegeven.

Zoals bij het antwoord op vraag 3 is aangegeven wordt bij de milieurisicoanalyse uitgegaan van het gehele Nederlandse milieu als mogelijk introductiegebied. De locatie aanduiding van vier vierkante kilometer is dan ook meer dan voldoende om de milieuveiligheid te beoordelen.

De risico's van uitkruising met andere cultuuraardappelen zijn beoordeeld als een onderdeel van een verspreidingsroute van de genetisch gemodificeerde aardappel via zaad. De kans dat effecten via de route van uitkruising met cultuuraardappelen zich zal voordoen is verwaarloosbaar door de combinatie van zeer lage uitkruispercentages, koudegevoeligheid van aardappels, de opslagbestrijding en de rotatieteelt (die beiden verplicht zijn in Nederland voor aardappelteelt).

Dit wordt bevestigd door diverse rapporten van de COGEM en Plant Research International van de Universiteit van Wageningen. Deze rapporten zijn ook gebruikt als uitgangspunt bij het coëxistentieconvenant primaire sector.

Vraag 6

Zijn er nog meer vergunningen voor gentech-experimenten afgegeven, waarbij noch in de aanvraag en de milieurisicobeoordelingen, noch in de bestreden besluiten een overzicht wordt gegeven van deze proeven met vermelding van de vindplaats van de resultaten daarvan? Zo ja, welke? Gaat u deze vergunningen eigenhandig intrekken? Zo neen, waarom niet?

Antwoord:

In alle aanvragen die ten grondslag liggen aan de vergunningen die van kracht zijn, is informatie over eerdere proeven opgenomen. Echter het kan voorkomen dat de herkomst van deze informatie voor een buitenstaander niet altijd te achterhalen is.

Ik kan deze vergunningen niet intrekken. Op grond van de Wet milieugevaarlijke stoffen is intrekking van vergunningen alleen mogelijk indien de werkzaamheden een aanmerkelijk gevaar opleveren voor mens en milieu of als een voorschrift wordt overtreden. Dit is hierbij niet het geval. De bedoelde informatie is altijd aanwezig geweest en gebruikt bij de beoordeling van de aanvraag om te komen tot een zorgvuldige milieurisicoanalyse. Vergunningen zijn vervolgens alleen verleend als de risico's voor mens en milieu verwaarloosbaar klein waren. De uitspraak van de Raad van State verandert dit gegeven niet. Intrekking van de vergunningen is mijns inziens daarom ook niet nodig.

Vraag 7

Zijn er nog meer vergunningen afgegeven waarbij pas ná afgifte bekend werd waar de exacte proeflocatie lag? Zo ja, welke vergunningen? Gaat u deze vergunningen intrekken? Zo neen, waarom niet?

Antwoord:

Nee, er zijn naast de vernietigde vergunningen voor BASF geen vergunningen afgegeven waarbij pas na afgifte de precieze locatie bekend werd. Zie ook het antwoord op vraag 6.

Hoogachtend,
de Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer